

P R A V I D L A

systemu certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb (Certifikační řád)

Preambule

1. Systém certifikace adiktologických služeb se začal budovat v r. 1995 s významným zapojením odborné obce, která vznik a rozvoj certifikací iniciovala. Referenčním dokumentem jsou standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb, které definují odbornou veřejností schválená odborná kritéria minimální úrovně kvality poskytované péče.
2. Východiskem pro standardy odborné způsobilosti aplikovatelné v domácím adiktologickém prostředí byly Minimální standardy dle WHO, Metodické opatření č. 9 MZ ČR, standardy SCODA z Velké Británie a základní manuál kvality doporučený Evropskou unií. Vznikající, a následně inovované standardy, zahrnují a respektují také politiku ministerstva zdravotnictví a ministerstva práce a sociálních věcí. Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb reflektují aktuální vývoj v definování standardů a úrovně minimální kvality adiktologických služeb a implementují relevantní strategické evropské i mezinárodní doporučení v oblasti kvality¹.
3. Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb byly naposled inovovány v roce 2021, kdy je schválila Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky svým usnesením č. 3/1121 ze dne 12. listopadu 2021.
4. Systém certifikace odborné způsobilosti služeb byl formalizován a schválen usnesením vlády č. 300 ze dne 16. března 2005.

ČÁST PRVNÍ

Článek 1

Základní vymezení certifikačního procesu

1. Certifikace odborné způsobilosti jsou procesem posouzení a formálním uznáním, že adiktologická služba odpovídá stanoveným odborným kritériím způsobilosti pro poskytování péče cílové skupině osob závislých nebo závislostí ohrožených a jejich blízkým. Certifikace jsou procesem dobrovolným, odborným a transparentním.
2. Certifikační orgán jsou vyškolení odborníci, kteří ověřují naplnění standardů odborné způsobilosti adiktologických služeb u zájemce o certifikaci, a to šetřením na místě poskytování služby. Certifikační orgán jsou zapsáni v Rejstříku certifikátorů, dodržují Etický kodex, jehož základním cílem je dodržování nezávislosti, odborné a etické úrovně ze strany certifikátorů při místním šetření.
3. Vstupní certifikace je realizována u nově certifikované služby, která není držitelem certifikátu odborné způsobilosti, na její žádost. Realizuje jí tříčlenný certifikační tým.
4. Opakovaná certifikace je realizována po uplynutí doby platnosti certifikátu odborné způsobilosti již certifikované služby na její žádost. Realizuje jí dvoučlenný certifikační tým.

¹ Např. Council conclusions on the implementation of the EU Action Plan on Drugs 2013-2016 regarding minimum quality standards in drug demand reduction in the European Union z roku 2015, International Standards for the Treatment of Drug Use Disorders UNODC/WHO (revised edition incorporating results of field-testing), 2020.

5. Cílená certifikace je realizována na základě zadání sekretariátu Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí v případech, které jsou uvedené v Certifikačním řádu. Realizuje ji dvoučlenný certifikační tým.
6. Certifikát odborné způsobilosti je dokladem o naplnění standardů odborné způsobilosti adiktologických služeb. Certifikát odborné způsobilosti se uděluje na období 4 let. Udělení certifikátu může být podmíněno odstraněním méně závažných nedostatků do stanovené lhůty, jež nesmí přesáhnout jeden rok. Doba platnosti certifikátu je stanovena datem místního šetření – počátkem platnosti je den provedení místního šetření a ukončením platnosti, po uplynutí stanovené doby, je poslední den příslušného měsíce.
7. Adiktologickou službou se rozumí soubor intervencí a postupů péče o osoby závislé nebo závislostí ohrožené a jejich blízké za účelem zlepšení zdravotního nebo sociálního stavu. Klíčovou charakteristikou je mezioborový charakter poskytovaných služeb a přístupů ke klientovi a jeho potřebám.

Článek 2

Cíle a význam certifikace

1. Cílem certifikace je udržení a zvyšování kvality služeb a odbornosti poskytované péče, šíření dobré praxe a odborný dohled ve službách a tím udržení a rozvoj kvalitní a efektivní sítě služeb pro cílovou skupinu.
2. Certifikace odborné způsobilosti poskytuje orgánům státní a veřejné správy, veřejným zdravotním pojišťovnám a jiným institucím poskytujícím finanční prostředky nástroj dohledu nad úrovní služeb poskytovaných veřejnosti a nad hospodárností vynakládaných finančních prostředků.
3. Certifikace odborné způsobilosti zohledňují orgány státní a veřejné správy plánování sítě adiktologických služeb a poskytování finančních prostředků na tyto služby.
4. Úspěšné absolvování certifikačního procesu je předpokladem pro zařazení adiktologické služby do sítě adiktologických služeb.

Článek 3

Základní dokumenty certifikačního procesu

1. **Certifikační řád** systému certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb upravuje celý proces tohoto systému a definuje základní postavení a role jednotlivých subjektů certifikačního procesu.
2. **Standardy odborné způsobilosti** adiktologických služeb stanovují odborně definovaná kritéria pro posouzení odborné způsobilosti adiktologické služby.

Inovace² a změny Standardů odborné způsobilosti adiktologických služeb zásadního charakteru (vznik, zrušení, sloučení standardů, revize většího rozsahu apod.) podléhají konsenzu v odborných, střešních a profesních společnostech jako je Společnost pro návykové nemoci České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně, Asociace poskytovatelů adiktologických služeb a její odborné sekce, Česká asociace adiktologů apod.

Výklad Standardů odborné způsobilosti adiktologických služeb pro potřeby praxe zajišťuje Výbor pro udělování certifikací a kvalitu adiktologických služeb, a to formou zveřejnění metodických

² Inovace by měla probíhat jako důsledek reflexe aktuálních trendů ve vývoji oboru a problematiky závislostí. Poslední revize standardů proběhla v r. 2021 a vznikla v rámci projektu „Systémová podpora adiktologických služeb v rámci integrované protidrogové politiky“, který byl realizován při Odboru protidrogové politiky ÚV ČR v letech 2016–2021. Zajištění výkladu Standardů při konkrétních situacích může doporučit pracovní skupina při SNN či Certifikační výbor. Tento výklad bude publikován prostřednictvím Certifikační agentury certifikátorům.

vodítek pro výklad Standardů odborné způsobilosti adiktologických služeb. Výbor pro potřeby výkladu sporných bodů osloví odborné, střešní či profesní organizace.

3. **Etický kodex certifikátora** je souhrn závazných pravidel, který slouží k ochraně uživatelů a realizátorů poskytujících adiktologické odborné služby před potenciálním neetickým postupem ze strany certifikátorů při hodnocení odborné způsobilosti.
4. **Rejstřík certifikátorů** je seznam osob oprávněných realizovat místní šetření v rámci procesu certifikace. Za vedení Rejstříku certifikátorů odpovídá sekretariát Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí (dále „sekretariát Rady“).

ČÁST DRUHÁ

Článek 4 Vláda České republiky

1. Vláda České republiky schvaluje základní rámec hodnocení odborné způsobilosti poskytovatelů adiktologických služeb, tj. schvaluje Certifikační řád.

Článek 5 Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí

1. Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí (dále „Rada“) zejména:
 - a) je poradním orgánem vlády v procesu certifikací, podává návrhy vládě na změny v systému certifikací, tj. změny Certifikačního řádu,
 - b) koordinuje systémy ověřování kvality adiktologických služeb (tj. služeb pro osoby závislé a závislostí ohrožené) v oblasti primární, sekundární a terciární prevence,
 - c) schvaluje Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb a Etický kodex certifikátora,
 - d) dohlíží na proces certifikace, min. jednou ročně projednává zprávu o stavu zajištění certifikačního procesu a činnosti Výboru pro udělování certifikací a kvalitu adiktologických služeb.

Článek 6 Výbor pro udělování certifikací a kvalitu adiktologických služeb (Certifikační výbor)

1. Certifikační výbor je zřízen na základě statutu Rady.
2. Certifikační výbor je složen ze zástupců ministerstev, do jejichž gesce patří oblast poskytování služeb v oblasti prevence a léčby uvedených ve Standardech odborné způsobilosti adiktologických služeb. Členy jsou dále zástupci odborné obce³, a to tak, aby bylo pokryto odborné zastoupení každého typu služby, který je definován ve Standardech odborné způsobilosti adiktologických služeb, zástupci sekretariátu Rady, krajských protidrogových koordinátorů a patientských organizací.
3. Bez práva hlasovat se jednání Certifikačního výboru účastní zástupce Certifikační agentury.
4. Certifikační výbor zejména:
 - a) navrhuje udělení, neudělení, pozastavení anebo odebrání certifikátu odborné způsobilosti řediteli sekretariátu Rady,

³ Zástupci odborné obce jsou nominováni příslušnými odbornými společnostmi a střešními organizacemi.

- b) posuzuje změny v certifikované službě a stanovuje způsob ověření platnosti vydaného certifikátu,
- c) může navrhnout provedení místního šetření formou cíleného šetření,
- d) dohlíží na dodržování jednotného výkladu Standardů ve výrocích a závěrech certifikátorů v Závěrečných zprávách z místních šetření,
- e) zajišťuje výklad Standardů pro potřeby praxe formou zveřejnění metodických vodítek pro výklad Standardů,
- f) dohlíží na certifikační proces a navrhuje jeho změny a změny dokumentů upravujících certifikační proces, či dokumentů předkládaných Certifikační agenturou používaných v rámci certifikačního procesu,
- g) může předkládat Radě návrhy v oblasti koordinace systémů ověřování kvality týkajících se adiktologických služeb,
- h) rozhoduje o zapsání certifikátorů do Rejstříku certifikátorů a o pozastavení činnosti a/nebo vyřazení certifikátora z Rejstříku certifikátorů při porušení jeho povinností uvedených v Etickém kodexu certifikátora a/nebo jiném závažném porušení povinností certifikátora při provádění certifikací; před rozhodnutím o vyřazení certifikátora z Rejstříku certifikátorů Certifikační výbor využije institut napomenutí.

Článek 7 Ředitel sekretariátu Rady

1. Na základě návrhu Certifikačního výboru, který je pro ředitele sekretariátu Rady závazný, vydá certifikát odborné způsobilosti službě, nebo vydá vyrozumění o neudělení, odebrání či pozastavení certifikátu odborné způsobilosti.
2. V případě potřeby rozhoduje o řešení výjimečných situacích v certifikačním procesu.
3. Pravidelně informuje Radu o průběhu procesu certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb.

Článek 8 Certifikační agentura

1. Certifikační agentura je servisní organizace, která na základě smlouvy s Úřadem vlády České republiky (dále jen „Úřad“) zajišťuje a organizuje certifikační šetření u poskytovatelů adiktologických služeb.
2. Certifikační agentura postupuje v souladu s Certifikačním řádem, Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb a Etickým kodexem certifikátora.
3. Certifikační agentura zejména:
 - a) zajišťuje organizaci místního šetření,
 - b) přijímá od zájemce o certifikaci potřebnou dokumentaci a prověřuje její úplnost,
 - c) předkládá ve stanovených termínech Záznam o místním šetření a Závěrečnou zprávu z místního šetření sekretariátu Rady a před předložením kontroluje jejich úplnost,
 - d) jmenuje vedoucího a členy certifikačních týmů podle kritérií stanovených v Certifikačním řádu,

- e) přijímá a vypořádává námítky vůči složení certifikačního týmu před zahájením místního šetření,
- f) přijímá a vypořádává námítky vůči průběhu místního šetření,
- g) přijímá a vypořádává zpětnou vazbu na dodržování pravidel certifikačního procesu certifikátory,
- h) vydává certifikátorům potvrzení o prováděné certifikační praxi,
- i) realizuje vstupní a průběžné vzdělávání certifikátorů na základě zadání sekretariátu Rady,
- j) přijímá a vyhodnocuje žádosti uchazečů o zařazení do Rejstříku certifikátorů a výsledky předkládá správci Rejstříku certifikátorů,
- k) předkládá sekretariátu Rady jednou ročně Závěrečnou zprávu o činnosti Certifikační agentury a Zprávu o činnosti certifikátorů (o jejich účasti na místních šetřeních, o absolvovaném vzdělávání a případné zpětné vazbě na certifikátory),
- l) přijímá platby za realizaci místních šetření v případech, kdy to určuje Certifikační řád.

Článek 9 Sekretariát Rady

1. Sekretariát Rady administrativně zajišťuje proces certifikací, činnost Certifikačního výboru a komunikaci mezi všemi zúčastněnými subjekty certifikačního procesu.
2. Vede Rejstřík certifikovaných programů a Rejstřík certifikátorů.
3. Garantuje vzdělávání certifikátorů, aktualizaci Rejstříku certifikovaných programů a Rejstříku certifikátorů na webových stránkách Úřadu.
4. Průběžně monitoruje a vyhodnocuje systém certifikace a navrhuje jeho změny.

Článek 10 Certifikátoři a certifikační tým

1. Certifikátoři jsou zapsáni do Rejstříku certifikátorů splněním následujících kritérií:
 - a) úspěšně absolvované vstupní školení,
 - b) bezúhonnost,
 - c) minimálně VOŠ vzdělání,
 - d) praxe v oboru minimálně 5 let (minimálně 3 roky přímé práce s cílovou skupinou adiktologických klientů/pacientů v případě certifikace adiktologických služeb, minimálně 3 roky praxe v realizaci programů primární prevence⁴ v případě certifikace programů primární prevence rizikového chování v oblasti adiktologie).
2. Certifikátoři mají povinnost průběžného vzdělávání v oblasti certifikace odborné způsobilosti, tj. absolvování nejméně jednoho průběžného vzdělávání za 2 roky.

⁴ včetně doložení certifikátu o absolvování INEP (Introduction to Evidence-based Prevention)

3. Certifikátoři jsou vyřazení z Rejstříku certifikátorů, anebo je pozastavena jejich činnost v případě:
 - a) úmrtí certifikátora,
 - b) podání vlastní žádosti o ukončení činnosti certifikátora,
 - c) odsouzení za úmyslný trestný čin,
 - d) závažného či opakovaného porušení Etického kodexu certifikátora,
 - e) neplnění povinnosti průběžného vzdělávání,
 - f) nevykonávání praxe certifikátora v posledních 3 letech,
 - g) certifikátor není v kontaktu s oborem v posledních 3 letech.
4. Certifikátoři respektují Certifikační řád, naplňují Etický kodex certifikátora a dodržují technicko-organizační pravidla stanovená Certifikační agenturou, která jsou v souladu s Certifikačním řádem.
5. Každý certifikátor má právo podat zpětnou vazbu na dodržování pravidel zmíněných ve výše uvedených dokumentech u členů Certifikačního týmu Certifikační agentuře, která vyhodnotí povahu zpětné vazby a v případě potřeby navrhne řešení.
6. Certifikační tým je vybírán Certifikační agenturou z Rejstříku certifikátorů s ohledem na nepředpojatost, zabránění možného střetu zájmů a s ohledem na důvěryhodnost certifikačního procesu.
7. Certifikační tým má minimálně jednoho člena, který je odborníkem na daný typ služby a minimálně jeden má zkušenost alespoň se střední úrovní managementu.
8. Členové certifikačního týmu se společně podílí na přípravě místního šetření (včetně studia požadované dokumentace), na realizaci místního šetření a společně se podílí a zodpovídají za zpracování Záznamu a Závěrečné zprávy z místního šetření.
9. Vedoucí certifikačního týmu zodpovídá za organizaci a vedení místního šetření, které řídí. Vedoucí certifikačního týmu komunikuje s Certifikační agenturou a zájemcem o certifikaci, případně také se sekretariátem Rady a s Certifikačním výborem, jehož jednání se v případě potřeby účastní.
10. Vedoucí certifikačního týmu v případě porušení Etického kodexu ze strany člena týmu, či při dalších mimořádných událostech, informuje Certifikační agenturu a ve spolupráci s ní navrhuje postup řešení.

Článek 11

Zájemce o certifikaci

1. O certifikaci může požádat fyzická nebo právnická osoba, která poskytuje adiktologické služby, jejichž obsah a kritéria posuzování jsou vymezeny ve Standardech odborné způsobilosti adiktologických služeb.
2. Za zájemce o certifikaci, který je právnickou osobou, jedná vždy statutární zástupce.

3. Zájemce o certifikaci respektuje pravidla systému certifikací, zejména Certifikační řád a dále technicko-organizační pokyny Certifikační agentury.
4. Je-li v jednom provozu poskytováno více adiktologických služeb, které jsou organizačně, personálně a finančně provázány uvede zájemce v žádosti o certifikaci seznam adiktologických služeb, u kterých žádá o certifikaci.
5. Zájemce o certifikaci má právo podat námitku proti složení certifikačního týmu, či proti průběhu místního šetření, anebo podat námitku vůči závěrům místního šetření. Způsob odvolání upravuje čl. 19.
6. Zájemce o certifikaci, který nenaplní Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb a nezíská certifikát, hradí náklady na případné další místní šetření Certifikační agentuře.⁵

Článek 12 **Certifikovaná služba**

1. Certifikovaná služba je ta, která je držitelem platného Certifikátu odborné způsobilosti.
2. Certifikovaná služba žádá o další certifikaci 60 dní před ukončením platnosti certifikátu odborné způsobilosti.
3. Při řádném podání žádosti o opakovanou certifikaci, se platnost stávajícího certifikátu prodlužuje po vypršení jeho platnosti do doby vydání nového certifikátu odborné způsobilosti. Při nedodržení doby pro požádání si o opakovanou certifikaci, vyprší platnost stávajícího certifikátu v řádném termínu.
4. Pokud certifikovaná služba získala certifikát s podmínkou udělení⁶, je povinna informovat Certifikační agenturu o způsobu nápravy uvedených výtek. Certifikační agentura stanoví vhodný postup ověření nápravy výtek a informuje o výsledcích Certifikační výbor.
5. Certifikovaná služba má povinnost hlásit změny v organizaci a zajištění poskytované služby, které mohou mít vliv na podmínky platnosti uděleného certifikátu, sekretariátu Rady. Informuje o zásadních změnách ve službě, zejména o změně vedoucího týmu nebo služby, změně provozovatele nebo fúzi organizace, změně prostor poskytování služby, při zásadních změnách v koncepci (např. změna v zaměření, obsahu, cílové skupině apod.), a dalších závažných skutečnostech.
6. Sekretariát Rady informace o změnách ve službě předloží Certifikačnímu výboru, který posoudí, zda uvedená změna má vliv na platnost uděleného Certifikátu odborné způsobilosti a případně rozhodne o způsobu řešení.

ČÁST TŘETÍ

Článek 13 **Zahájení certifikace**

1. Zájemce o certifikaci si může požádat o certifikaci u sekretariátu Rady prostřednictvím formuláře, který je k tomu určen a je zveřejněn na webových stránkách Úřadu.
2. Sekretariát Rady ověří, zda jde o adiktologickou službu, která podléhá ověření dle Standardů odborné způsobilosti adiktologických služeb.

⁵ V případě provozu s více adiktologickými službami se vypočítává poměrná část (podle počtu služeb, které Standardy odborné způsobilosti nenaplnily).

⁶ Certifikát s podmínkou stanovuje dobu, do které služba provede nápravu zjištěných výtek; tato doba nesmí přesáhnout 1 rok.

3. Pokud sekretariát Rady potvrdí, že služba podléhá systému certifikací, uloží Certifikační agentuře provést místní šetření. Sekretariát Rady vyrozumí zájemce o certifikaci o dalším postupu.
4. Zájemce o certifikaci na základě výzvy sekretariátu Rady předloží Certifikační agentuře dokumentaci vztahující se k dané službě. Požadovaná dokumentace zahrnuje zejména:
 - a) koncepci a operační manuál poskytované služby,
 - b) vnitřní předpisy,
 - c) organizační a provozní řád,
 - d) závěrečnou zprávu z posledního místního šetření
 - e) zprávu z provedených inspekcí nebo jiných procesů ověření kvality, pokud tímto systémem služba prošla, ne starší 3 let,
 - f) závěrečnou zprávu projektu nebo jiný dokument obsahující evidenci poskytovaných služeb (výkonů) z uplynulého roku.
5. Certifikační agentura prověří kompletnost zaslané dokumentace. Pokud není úplná, vyzve zájemce o certifikaci k doplnění či nápravě.
6. Pokud není dokumentace předložená Certifikační agentuře kompletní, ani po výzvě Certifikační agentury, může sekretariát Rady certifikační proces zastavit.
7. Certifikační agentura vyrozumí zájemce o certifikaci o termínu provedení místního šetření a složení certifikačního týmu do 15 pracovních dnů ode dne přijetí pokynu k realizaci místního šetření od sekretariátu Rady.
8. Certifikační agentura zašle elektronickou verzi dokumentace všem členům certifikačního týmu. V případě potřeby si vedoucí certifikačního týmu prostřednictvím Certifikační agentury vyžádá doplnění dokumentace.
9. Certifikační agentura naplánuje místní šetření tak, aby proběhlo nejpozději 60 dnů od data přijetí pokynu k realizaci místního šetření od sekretariátu Rady.

Článek 14 **Místní šetření**

1. Místní šetření probíhá v místě poskytování služby. Trvá zpravidla jeden den. Při certifikaci více služeb, které jsou organizačně, personálně a finančně provázány v rámci jednoho provozu, je možné navýšit časovou dotaci na místní šetření nebo rozšířit certifikační tým o dalšího certifikátora pouze po předchozím souhlasu sekretariátu Rady.
2. Místní šetření se zaměřuje na kontrolu naplňování Standardů odborné způsobilosti adiktologických služeb.
3. Vedoucí certifikačního týmu se prokáže *Pověřením pro certifikační tým* Certifikační agenturou⁷. Vedoucí certifikačního týmu je zodpovědný za rozdělení úkolů členům certifikačního týmu a průběh místního šetření v souladu s Certifikačním řádem a Etickým kodexem certifikátora.
4. V průběhu místního šetření členové certifikačního týmu hodnotí naplňování Standardů odborné způsobilosti adiktologických služeb ověřováním prostudovaných písemných materiálů v místě realizace služby, dále pomocí pozorování prostředí služby, chodu služby, prostřednictvím rozhovorů s klienty/pacienty, pokud s tím souhlasí, se zaměstnanci a managementem a případně s dalšími spolupracujícími relevantními osobami.

⁷ Pověření pro certifikační tým může Certifikační agentura zaslat organizaci předem datovou schránkou.

5. Certifikátoři mohou nahlížet do materiálů pouze v případě písemného souhlasu klienta s nahlížením do jeho dokumentace a na základě písemného souhlasu zaměstnance s nahlížením do jeho personálního spisu. Členové týmů budou písemně zavázáni k mlčenlivosti o údajích, které se dozvěděli při místním šetření.
6. Je-li v jednom provozu poskytováno více adiktologických služeb, které jsou organizačně, personálně a finančně provázány, jsou tyto služby certifikovány v rámci jednoho místního šetření. Každá služba v rámci jednoho provozu musí projít šetřením v plném rozsahu Standardů odborné způsobilosti adiktologických služeb, které se k ní specificky vztahují.
7. Při místním šetření certifikační tým přihlíží k tomu, zda služba napravila nedostatky vytknuté při posledním šetření. Při neprovedení nápravy k této skutečnosti Certifikační tým přihledne při rozhodování o stanovisku/doporučení.
8. Pokud jsou při místním šetření shledány nedostatky, které lze odstranit do 30 dnů, lze po domluvě certifikačního týmu se zástupcem služby stanovit lhůtu k nápravě a způsob jejího ověření. Tato lhůta nesmí překročit 30 dnů. Zpracování Závěrečné zprávy z místního šetření je pak o tuto stanovenou lhůtu prodlouženo.
9. Pokud jsou při místním šetření shledány nedostatky, které nejsou překážkou v udělení certifikátu, ale jejich náprava je žádoucí, stanoví certifikační tým po domluvě se zástupcem služby lhůtu k jejich odstranění a způsob ověření. Tato lhůta nesmí překročit období jednoho roku. Certifikační tým pak navrhne udělení certifikátu s podmínkou odstranění výtek do určené lhůty.

Článek 15

Cílené místní šetření

1. Cílené místní šetření může být uloženo sekretariátem Rady na návrh Certifikačního výboru.
2. Cílené šetření provádí dvoučlenný certifikační tým.
3. Cílené šetření může být navrženo například v případě:
 - a) zásadních změn v organizaci a v poskytování služby: např. při změně vedoucího týmu, výměně podstatné části týmu během doby platnosti certifikace, změně prostor poskytování služby, převedení služby pod jinou organizaci, změny v koncepci, anebo v cílové skupině apod., pokud Certifikační výbor neshledal jiné možnosti posouzení změn a jejich vlivu na platnost uděleného certifikátu,
 - b) stížností na kvalitu nebo pochybnosti o kvalitě již certifikované služby,
 - c) odvolání statutárního zástupce organizace proti průběhu a závěrům certifikace,
 - d) ověření splnění podmínek nápravy v případě podmíněného udělení certifikátu, pokud Certifikační agentura neshledala jiné možnosti ověření nápravy,
 - e) za účelem ověření navrhovaných změn v procesu certifikace, např. změn Standardů odborné způsobilosti adiktologických služeb, procesu místního šetření a dalších, v souvislosti s jejich implementací do praxe.
4. Cílené šetření může být provedeno pouze se souhlasem organizace. Pokud organizace cílené šetření odmítne a nejde-li o cílené šetření z důvodu ověření navrhovaných změn v procesu certifikace, může Certifikační výbor navrhnout odebrání certifikátu.
5. Služba podrobená cílenému šetření se nepodílí na nákladech na místní šetření s výjimkou případu, kdy cílené šetření podle odst. 3, písm. c) potvrdí závěr předchozí certifikace. V tom případě zájemce o certifikaci uhradí náklady na místní šetření.
6. Při cíleném šetření je dokumentace přiměřená důvodu, pro který je šetření prováděno.

7. Při cíleném místním šetření se postupuje podle stejných zásad místního šetření, jak jsou uvedeny v čl. 14, s ohledem na účel cíleného šetření.

Článek 16

Záznam o místním šetření a Závěrečná zpráva z místního šetření

1. Na základě výsledků místního šetření zpracuje certifikační tým Záznam o místním šetření s popisem průběhu místního šetření a jeho nálezů.
2. Součástí Záznamu o místním šetření je vyjádření statutárního zástupce k průběhu a k nálezům místního šetření. V něm může zájemce o certifikaci v případě nesouhlasu s průběhem a/nebo se závěry místního šetření uvést, s čím během místního šetření nesouhlasil, a které závěry certifikačního týmu považuje za neodpovídající zjištěným skutečnostem.
3. Závěrečná zpráva z místního šetření obsahuje řádně zdůvodněné stanovisko/doporučení certifikačního týmu na udělení či neudělení certifikace, případně stanovení podmínek, jejichž splněním certifikační tým navrhuje podmínit udělení certifikátu, přitom přihlíží jak k dosaženému počtu bodů, tak k závažnosti zjištěných nedostatků, jejich riziku a potenciálu služby nedostatky odstranit.
4. Z místního šetření provozu s více adiktologickými službami se vyhotovuje jeden Záznam o místním šetření a jedna Závěrečná zpráva z místního šetření tak, aby byla jasně popsána vyjádření k jednotlivým certifikovaným službám. Výrok o udělení/neudělení certifikátu musí být uveden pro každou službu zvlášť.
5. Vedoucí certifikačního týmu spolu s ostatními členy certifikačního týmu vypracuje Závěrečnou zprávu z místního šetření a do 5 pracovních dnů od konání místního šetření ji zašle Certifikační agentuře.
6. Pověřený pracovník Certifikační agentury předá do 15 pracovních dnů od konání místního šetření sekretariátu Rady Záznam z místního šetření a Závěrečnou zprávu o místním šetření.
7. Záznam o místním šetření a Závěrečná zpráva z místního šetření nebude obsahovat jména pacientů/klientů, s nimiž byly vedeny rozhovory.

Článek 17

Udělení a neudělení certifikátu odborné způsobilosti

1. Certifikační výbor projedná výsledky místního šetření nejpozději do 60 pracovních dnů od odevzdání Záznamu o místním šetření a Závěrečné zprávy z místního šetření. Certifikační výbor je oprávněn přizvat k jednání vedoucího Certifikačního týmu a/nebo statutárního zástupce organizace.
2. Ředitel sekretariátu Rady na základě závěru Certifikačního výboru vydá do 10 dnů od jednání Certifikačního výboru:
 - a) certifikát odborné způsobilosti službě, která naplnila Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb,
 - b) vyrozumění o neudělení certifikátu odborné způsobilosti službě, která nenaplnila Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb.
3. Udělení certifikátu, může být podmíněno odstraněním méně závažných nedostatků do stanovené lhůty, jež nesmí přesáhnout jeden rok. Splnění podmínky nápravy u certifikátu s podmínkou ověřuje Certifikační agentura. O výsledcích informuje sekretariát Rady. Pokud se ověřením zjistí, že náprava nebyla provedena, pozbývá certifikát odborné způsobilosti platnosti a bude službě odebrán.

Článek 18

Odebrání a pozastavení certifikátu odborné způsobilosti

1. Certifikační výbor může navrhnout odebrání certifikátu odborné způsobilosti v případech, kdy:
 - a) certifikovaná služba neodstraní výtky, jimiž bylo podmíněno udělení certifikátu odborné způsobilosti,
 - b) pokud služba odmítne cílenou certifikaci s výjimkou případů uvedených v čl. 15,
 - c) pokud cílená certifikace uložená podle čl. 15, ods.3, písm. a) až c) prokázala nenaplnění Standardů odborné způsobilosti adiktologických služeb.
2. Certifikační výbor může navrhnout pozastavení platnosti certifikátu odborné způsobilosti:
 - a) v případě důvodného podezření na hrubé porušení zajištění odborné způsobilosti a kvality služby, a to do doby provedení cíleného místního šetření,
 - b) na základě žádosti služby.

Článek 19

Podávání námitek

1. Námitku vůči složení certifikačního týmu uplatňuje zájemce o certifikaci u Certifikační agentury, a to do 5 dnů od oznámení o složení certifikačního týmu. O vypořádání námítky rozhodne Certifikační agentura. V případě nesouhlasu s vypořádáním námítky, může zájemce o certifikaci požádat o vypořádání námítky Certifikační výbor. Vyjádření Certifikačního výboru je konečné.
2. Námitku vůči průběhu místního šetření (včetně výtek týkajících se chování certifikačního týmu) může zájemce o certifikaci uplatnit do 5 dnů od konání místního šetření. Této námitce nemusí předcházet vyjádření nesouhlasu v Záznamu z místního šetření. Námitka je předkládána Certifikační agentuře, která rozhoduje o dalším postupu. V případě nesouhlasu s vypořádáním námítky může zájemce o certifikaci požádat o vypořádání námítky Certifikační výbor. Vyjádření Certifikačního výboru je konečné.
3. Certifikační agentura informuje sekretariát Rady o námitce a způsobu jejího vyřízení. Tato informace je součástí dokumentace předávané sekretariátu Rady se Záznamem o místním šetření a Závěrečnou zprávou z místního šetření.
4. Námitku vůči udělení/neudělení certifikátu uplatňuje zájemce o certifikaci/certifikovaná služba do 10 pracovních dnů od obdržení vyznění řediteli sekretariátu Rady, který námitku vypořádá poté, co si vyžádá stanovisko Certifikačního výboru. Vyjádření ředitele sekretariátu Rady je konečné.
5. Stížnost na kvalitu jakékoli certifikované služby může podat fyzická nebo právnická osoba. Stížnost se předkládá sekretariátu Rady písemně. V případě stížnosti na kvalitu služby, musí sekretariát Rady zohlednit, zda již byly vyčerpány všechny možnosti řešení stížností a poté přistoupit k cílenému místnímu šetření.

Článek 20

Zajištění důvěryhodnosti a transparentnosti certifikačního procesu

1. Členové certifikačního týmu, pracovníci Certifikační agentury, zaměstnanci sekretariátu Rady, členové Certifikačního výboru jsou zavázáni mlčenlivostí o průběhu certifikačního řízení.
2. Všechny dokumenty týkající se certifikačního procesu, jsou zveřejněny na internetových stránkách Rady.

Článek 21

Účinnost

Tento Certifikační řád nabývá účinnosti dnem schválení vládou České republiky usnesením č. 760 ze dne 11. října 2023.